

UPNren IV. Kongresua

■ Alderdiko karguen aukeraketarekin gaur amaituko da UPNren (Union del Pueblo Navarro) IV. Kongresua. Bi zerrenda —Alliren inguruko 'berritzaileek' osatua bata eta PPTik etorritakoek nahiz

UPNko 'historikoe' osatua bestea —lehian izango dira gaurko bozketetan. Jaime Ignacio Del Burgo eta Patxi Zabaletak UPNren bil-tzarrari buruzko artikulua bana idatzi dute EGUNKARIArako.

Nafarroaren alde, Espainiarekin, Europarentzat

UPN bere Estatutu berrietan «demokratikoa, herrikoa, klaseartekoa, zentrista eta foruzalea, nafar nazionalitatearen eskubide historikoen eta horren bestelakotasunaren defenditzaile izateaz gain, beste-lako Foru Komunitate gisa Espainia-ren baitan integratuta egotearen alde ere dagoen» Alderdi bezala definituta gelditu da. Juan Cruz Allik eta Ierro hauen egileak aurkeztutako dokumentu banatan oinarrituta idatzi zen IV. Kongresuko Txosten ideologikoaren aho bateko onarpenak agerian uzten du Alderdiko militante guztiak proiektu politiko komun batean integratzeko izugarritzko gaitasuna.

IDEOLOGIAREN ikuspegitik, ez dago Kongresuari aurkakotasun izpiritu batez ekiteko aukera eman dezakeen inolako desberdintasunik. UPNk Txosten horretan bere sortze printzipioak berriro ere baieztu egin ditu eta aldi berean foralismoaren bertsio moderno eta eguneratu bat formulatu du. Hortaz, Kongresuak Alderdiko organoen osaketa baino ez du erabakiko, emaitza edozein izanik ere UPNren eta horrek sostengatutako Nafarroako Gobernuaren jardunbide politikoa aho batez onartutako postulatuetara egokitu delako uste osoan.

Txostenak Alderdiaren lehenengo ezaugarria foralismoa dela dio. Eskubide historikoen unean uneko zehaztea diren foruek nafar nazionalitatearen 'bestelakotasuna' islatzen dute, nafar herriarren askatasun kolektiboaren aldeko borrokan historian zehar sortu dena eta, aldi berean, Espainian integratzeko ezbaierik gabeko bokazio batean proiektatzen dena.

NAFARROA nazionalitate bat delako ideia bere egiten du UPNk, horretarako erabiliz Espainiako Konstituzioaren bigarren artikuluan agertzen den adierazpena, Espainiaren baitan autoidentifikazio kontzientzia nabarmena duten komunitateak badaudela aipatzen duena. Nafar nazionalitatearen nortasuna ez datza hizkuntza edo kultura mailako batasunean, ez eta etnikoan ere; are gutxiago arrazari dago-kionean. Nafarroa hainbat etnia eta kulturaren arragoa izan da. Foraliteta sustrai historiko sakonak dituen nazionalitate honen funtsezko ezaugarria da, zeinak, aldi berean, denboran zehar irauteko bokazioa baitauka nafar he-

rriaren borondatearen arabera. Bide-nabar, sustrai historiko horiek beste enpresa komun batean, Espainian, parte hartzea eramaten dute, halako moldez non foraliteta eta hispanitatea txanpon beraren bi aldean antzekoak baitira.

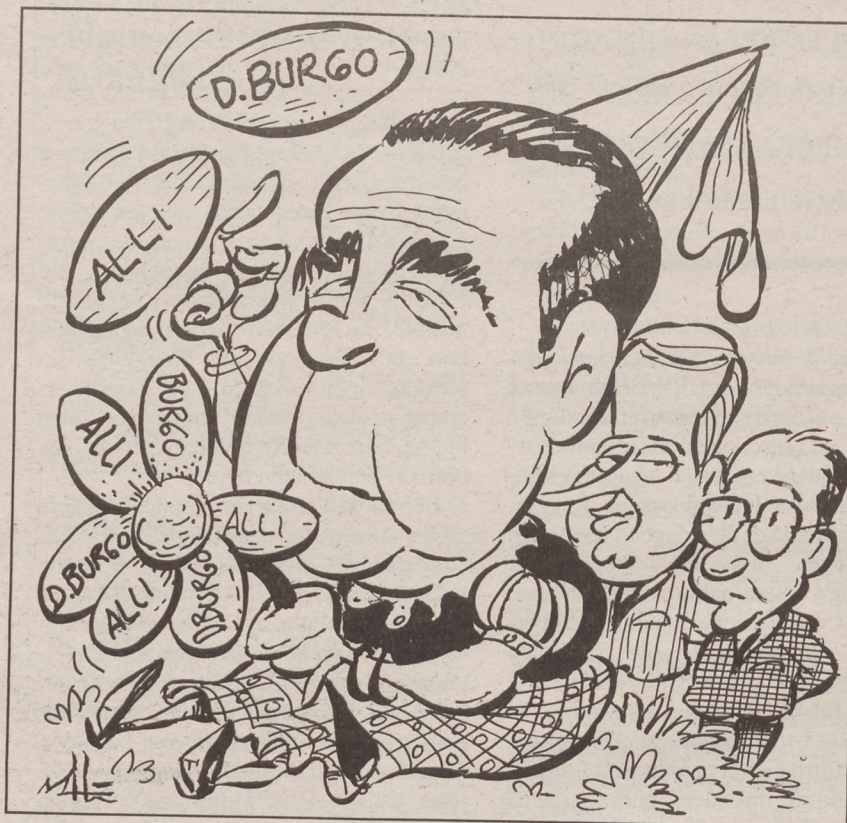
BESTE ikuspegi batetik, UPNk birbaieztu egiten du bere bokazio europarzaletan, eta kristau humanismoan edo pertsonalismo komunitarioan oinarrituta jatorri demokristaua duten alderdi popularren ildo berean lerrotzen da ideologikoki, hori izanik 'popular' gisa definitzeko arrazoia. Gainera, Alderdiaren izaera 'zentrista' onartuta gelditzen da, gainontzeko indar politi-

koekin eta gizarte osoarekin izpiritu adiskidetsu eta jasankor batez hitz egiteko borondatea ezaugarri duen jarrera politiko gisa ulertuta, era horretan espainiar guztien arteko elkarbizitza ziurtatzeko gauza den sistema bakar-tzat demokrazia sendotzearen.

Europa eraikitzearen Espainia suntsitzeko asmoa duten batzuen ametsaren aldean, UPNk hiritarren Europaren aldeko apustua egiten du eta horretan subsidiaritate printzipioak nagusi izan behar du Estatuki-deen nazio nortasuna hala nola Estatua baino maila apalago kolektibitateen autogobernu eskubidea gordetzeko. Federalismoak eta subsidiaritateak Europar Batasunaren oinarria izan behar dute.

Nafarroaren alde, Espainiarekin, Europarentzat. Ondo izan liteke hori UPNren IV. Kongresuaren leloa.

UPN-K KONGRESUKO TXOSTENEAN BERE SORTZE PRINTZIPIOAK BERRIRO ERE BAIEZTU EGINDITU ETA ALDI BEREAN FORALISMOAREN BERTSIO MODERNO ETA EGUNERATUA FORMULATU DU.

JAIME IGNACIO DEL BURGO

UPN-ko DIPUTATUA ESPAINIAKO GORTEETAN
● Erredakzioan itzulia

UPN atzerakoikeria eta etorkizunaren atakan

FORUAK ala autodeterminazioa. Bunkerra ala demokrazia.

Badirudi asteburu honetan UPN alderdiak izanen duen batzarreari garrantzi berezia ematen zaiola han eta hemen. Agintea lortu zutenetik lehendabiziko batzarrea dute eta gainera beren artean etengabeko iskanbilak eta eztabaidak mantendu dituzte eta mantentzen ari dira.

Alde batetik Aizpun, Del Burgo eta abar beti beren ikurra astinduz: foruak eta Nafarroaren banakotasuna. Foruen aipamena behin eta berriro, edo zertarako, gaiari doakiona baldin bada nola ez baldin bada erabiltzen dute. Foruak totem bat balira bezalatsu. Foruen edukina ez zaie hainbeste axola; horra, azkeneko hilabete hauetan Espainiako Gobernuako presidentea den Felipe Gonzalez jaunak, Nafarroako Legebiltzarrak onartutako lege baten zenbait atalen aurka errekurtsoa aurkeztu zuen. Del Burgo jaunak ez du oraindik ahoa ideki ere egin. Eta zer-

bait baldin bazen foruetan Konstituzio legea baino lehenagotik zetorrena, zerga mailan gelditzen zen zergei dagokien agintearen utzikondo edo apurrak. Baina horrek ez die axolik. Herri Batasunak proposatu zuen erre-kurtso horren aurkako jarrera, baina beste alderdiek ez dira ausartu jarraitzea; ezta EA ere. Del Burgo eta Aizpuni axola bakar bakarrik zerak ematen die, euskaldungoaren elkartasunak.

HORRENGATIK foruak defendatzen dituztenean, frankismoak ez balitz izan bezala, azaltzen dira. Oraindik gehiago, frankismoa foruekin begirunez eta errespetoz jokatu zuela aitortzeri iristen dira gaur ere. Foruen edukinak eta bere erabilpenaren ondorioak gizartearen duen eraginak edo jatorriak ere ez die axolik. Horretaz ez dira mintzatzeten, horretaz ez dute idazten. Foruak mantentzeko demokrazia beharrezkoa ez dela aitortu, baina ETA eta abertzalegoaren aurka azaldu. Amejoramentua (Nafarroako Estatutua) hitzarme-

na edo ituna dela aldarrikatu, baina Madrilgo Gorteen Lege Organikoa dela ere onartu. Madril eta Iruñearen artean tartekorik ez dela behar oihukatu, baina Brusele edo Estrasburgerako tartean Madril onartu eta txalotu. Autodeterminazioa ukatu Nafarroarentzat berarentzat ere, baina Nafarroak bere buruaz eta etorkizunaz zer egin behar duen berak bakarrik erabaki behar duela behin eta berriro azpimarratu... baina ez esate baterako Maastrichteko Itunari dagokionez; ezta ere OTAN-eri dagokionez, ezta ere Bardeak berreskuratzeari dagokionez, baizik eta bakarrik beste euskal lurraldeekin izan beharko lukeen harremanari dagokionez!

Foruen edukina defendatzeko ohera izan dugu guk, Herri Batasunak, holako utzikeriaren aurrean; eta bakarrik aurkitzeak ez gaitu harritu ere egin.

Alli, Nafarroako lehendakaria eskuindarra dela jakina da, baina jakintsua eta 'irakurri duena' dela ezin uka-

tu eta politikaren atakan nondik nora joan nahi duen badakiela ere aitortu egin behar, nahiz eta askotan ez badu berak esaten ere.

ERRONKA ez da txantxetakoa eta Euskal Herriaren etorkizunerako berriz guztiz garrantzitsua; ez da ahaztu behar UPN dela Nafarroan, Euskal Komunitate Autonomoan EAJ den guztia. Nafarroako eskuin hori herri-tarragoa ateratzea batzarre horretatik, demokratikoagoa izatea hemendik aurrera jokatzeko da egun hauetan.

Halere galdera hauek guztiak ez dira erantzunak geldituko batzarre horretan. Asteburu honetan berriro ere Alli jaunak eta bere kideek alderdiko lehendakari bezala Aizpun zaharra egiten dute. Zergatik? Askotan oherik hoberena trabarik gutxienez egiten duena izaten dela esaten dute, ezta?

PATXI ZABALETA
HB-KO PARLAMENTARIA